

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Αχαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124331, Fax : 210-2124524

Αθήνα, 24/4/2018
Αριθμ. Πρωτ.: 212/133935

Προς:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων και ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Αποζημίωση ελαιοπαραγωγών και στήριξη του ελληνικού ελαιολάδου»

ΣΧΕΤ: **Η Ερώτηση 1975/11-12-2017**

Απαντώντας στην παραπάνω Ερώτηση, που κατέθεσε ο Βουλευτής **κ. Ν. Νικολόπουλος**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Όσον αφορά στην εφαρμογή των Προγραμμάτων Δακοκτονίας, πρέπει να επισημανθεί ότι, σύμφωνα με το άρθρο 186 παρ. ΠΒβ31 του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α' 87) και τα π.δ. που αφορούν στους Οργανισμούς των Περιφερειών, η κατάρτιση, ο συντονισμός, η εποπτεία και ο έλεγχος των προγραμμάτων υποχρεωτικών ή συλλογικών καταπολεμήσεων, όπως η καταπολέμηση του δάκου, των αρουραίων, των ακρίδων κ.ά., ανήκει στις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) των ελαιοκομικών Περιφερειακών Ενοτήτων (ΠΕ) της χώρας.

Επίσης, στην ευθύνη των ΔΑΟΚ ανήκει, σύμφωνα με άρθρο 186 παρ.ΠΒβ30 του προαναφερθέντος ν. 3852/2010 και τα π.δ. των Οργανισμών των Περιφερειών «Η επισήμανση και παρακολούθηση της εξέλιξης εκθρών και ασθενειών των καλλιεργειών και εφαρμογή μέτρων για την αντιμετώπισή τους». Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 4α του π.δ. 132 «Οργανισμός Περιφέρειας Δυτ. Ελλάδας» (Α'225), στις αρμοδιότητες, το Τμήμα Ποιοτικού και Φυτοϋγειονομικού Ελέγχου των Διευθύνσεων Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειακών Ενοτήτων «είναι αρμόδιο ιδίως για.....την επισήμανση και την παρακολούθηση της εξέλιξης εκθρών και ασθενειών των καλλιεργειών και την εφαρμογή μέτρων για την αντιμετώπισή τους.....».

Από τον τεχνικό και οικονομικό απολογισμό του προγράμματος δακοκτονίας έτους 2017 της ΔΑΟΚ Αχαΐας προκύπτει ότι πραγματοποιήθηκε μόνο ένας ψεκασμός σε όλη τη δακική περίοδο, αφού οι δακοπληθυσμοί κυμάνθηκαν σε χαμηλά ποσοστά (ΜΟ:2,29) εξαιτίας των υψηλών θερμοκρασιών και των χαμηλών ποσοστών υγρασίας, ενώ δεν υπήρξε δακοπροσβολή στον ελαιόκαρπο. Επίσης, σύμφωνα με τη ΔΑΟΚ Αχαΐας, δεν αναφέρθηκαν προσβολές από άλλες μυκητολογικές ασθένειες και η ποιότητα του ελαιολάδου που παρήχθη στα ελαιοτριβεία ως επί το πλείστον άνηκε στην κατηγορία του extra παρθένου.

Σχετικά με την αντιμετώπιση των αρδευτικών αναγκών της χώρας, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ), στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του, προγραμματίζει την εκτέλεση Εγγειοβελτιωτικών Έργων και την εκπόνηση των Μελετών τους. Ειδικότερα, για την επέκταση των αρδευόμενων εκτάσεων σε επίπεδο ΠΕ Αχαΐας σημειώνεται ότι αφορά αποκλειστικά νέο έργο, όπου για την εξεύρεση χρηματοδότησής του ισχύουν τα ακόλουθα:

Με δεδομένη την οικονομική κατάσταση της χώρας, το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) του ΥΠΑΑΤ:

- σε ό,τι αφορά στο εθνικό του σκέλος, έχει περιορισμένους πόρους, οι οποίοι αφορούν αποκλειστικά σε υποχρεώσεις εγγειοβελτιωτικών έργων των παρελθόντων ετών. Στην Εγκύκλιο δε του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης για τη χρηματοδότηση του ΠΔΕ 2017, επισημαίνεται η ανάγκη για εξασφάλιση χρηματοδότησης τυχόν νέων έργων από συγχρηματοδοτούμενα προγράμματα και
- σε ό,τι αφορά στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του, από το Δεκέμβριο του 2015 έχει εγκριθεί το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020, στο οποίο περιλαμβάνεται το Μέτρο 4.3.1 «Υποδομές εγγείων Βελτιώσεων». Το Μέτρο αυτό δύναται να χρηματοδοτήσει εγγειοβελτιωτικά έργα και μελέτες, με στόχο την αύξηση της αποδοτικότητας της χρήσης του νερού στην άρδευση. Σε αναμονή του ανοίγματος του προαναφερόμενου Μέρους για νέα έργα, η αρμόδια Διεύθυνση Εγγείων Βελτιώσεων, Εδαφοϋδατικών Πόρων και Λιπασμάτων του ΥΠΑΑΤ συλλέγει αιτήματα από τις αρμόδιες υπηρεσίες της Περιφέρειας και, κατόπιν ιεράρχησης, θα προτείνει τα πρώτης προτεραιότητας έργα για χρηματοδότηση από το νέο Μέτρο του ΠΑΑ 2014-2020, όταν αυτό ενεργοποιηθεί. Αξίζει να τονιστεί ότι, η Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας στην προσπάθεια αυτή δεν έχει αποστείλει έως τώρα τα ανάλογα αιτήματα.

Επισημαίνεται, επιπλέον, ότι το ΥΠΑΑΤ έχει ήδη προχωρήσει στον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων με την έκδοση του άρθρου 46 του ν. 4456/2017 (Α' 24), με το οποίο η εποπτεία, δηλαδή ο διοικητικός, τεχνικός και διαχειριστικός-οικονομικός έλεγχος, των Τοπικών Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων (ΤΟΕΒ), των Προσωρινών Διοικουσών Επιτροπών (ΠΔΕ), των Τοπικών Επιτροπών Αρδεύσεων (ΤΕΑ) και του Αρδευτικού Οργανισμού Στυμφαλίας Ασωπού Κορινθίας (ΑΟΣΑΚ) σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.δ. 3881/1958 (Α' 181), δόθηκε στην Περιφέρεια. Επίσης, διευκολύνθηκε η πρόσληψη του προσωπικού των ΟΕΒ για την απρόσκοπτη λειτουργία τους.

Σημειώνεται ότι βρίσκεται στο στάδιο επεξεργασίας νέα τροποποιητική διάταξη νόμου για ρύθμιση και των υπόλοιπων εκκρεμοτήτων των ΟΕΒ, όπως είναι τα θέματα είσπραξης των οφειλών, διοικητικών συμβουλίων, εισαγωγή σύγχρονων ηλεκτρονικών συστημάτων τραπεζικών συναλλαγών κ.λπ.

Όσον αφορά στις ζημιές που παρατηρούνται στις ελαιοκαλλιέργειες (μειωμένη παραγωγή) εξαιτίας ανομβρίας-ξηρασίας, σημειώνεται ότι οι εν λόγω ζημιές δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον ΕΛ.Γ.Α, σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής, ο οποίος εκδόθηκε σε εφαρμογή του ν. 3877/2010 (Α' 160).

Στον ισχύοντα Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (Β' 562/30-12-16) και, συγκεκριμένα, στους εννοιολογικούς προσδιορισμούς αναφέρεται ότι ξηρασία θεωρείται η έλλειψη επαρκών βροχοπτώσεων (ύψος βροχής κάτω από κανονικά επίπεδα) για παρατεταμένη χρονική περίοδο, με συνέπεια ζημιές στην παραγωγή ή στα μέσα παραγωγής.

Σε κάθε περίπτωση, η ενίσχυση για ζημιές, οι οποίες θα προκληθούν από ξηρασία, σύμφωνα με τον ανωτέρω Κανονισμό, καταβάλλεται μόνο εάν εφαρμόζεται πλήρως η Οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, που αφορά στη «θέσπιση πλαισίου κοινοτικής δράσης στον τομέα πολιτικής υδάτων», στον τομέα της γεωργίας στην Ελλάδα και εάν έχει θεσπιστεί σύστημα, το οποίο να εξασφαλίζει ότι το κόστος των υπηρεσιών παροχής ύδατος στη γεωργία ανακτάται μέσω επαρκούς εισφοράς του συγκεκριμένου τομέα.

Προκειμένου να τύχουν ενίσχυσης οι παραγωγοί για την αντιστάθμιση της απώλειας παραγωγής, εξαιτίας της αποδεδειγμένης ανομβρίας-ξηρασίας, σύμφωνα με τον Κανονισμό Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ) και τις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας, θα πρέπει εκτός των άλλων:

α) η παραγωγή του έτους ζημιάς να έχει ζημιωθεί κατά είδος προϊόντος (καλλιέργεια) σε επίπεδο Νομού σε ποσοστό 30% και πάνω, σε σχέση με τη μέση απόδοση των προηγούμενων τριών ετών, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) τον επόμενο χρόνο της συγκομιδής και δίδονται στο ΥΠΑΑΤ,

β) να τεκμηριώνεται επιστημονικά από επιτροπή, η οποία ορίζεται από το ΥΠΑΑΤ, ότι η απώλεια της παραγωγής είναι αποτέλεσμα μίας δυσμενούς καιρικής συνθήκης,

γ) τα επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία να επιβεβαιώνουν τον χαρακτηρισμό των καιρικών συνθηκών ως δυσμενών και

δ) να εγκριθεί η δαπάνη αντιστάθμισης των ζημιών από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Στο πλαίσιο αυτό, από τις υπηρεσίες του ΕΛ.Γ.Α (Υποκατάστημα Πάτρας) έχουν διενεργηθεί επισημάνσεις στις ελαιοκαλλιέργειες στην ευρύτερη περιοχή της ΠΕ Αχαΐας, οι οποίες αφορούν στο μέγεθος της μειωμένης παραγωγής εξαιτίας της ανομβρίας-ξηρασίας. Έπειτα και εφόσον πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις του Κανονισμού των ΚΟΕ και των Κοινοτικών Κατευθυντήριων Γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της γεωργίας και δασοκομίας, οι ανωτέρω ζημιές (μειωμένη παραγωγή ελαιοκαλλιεργειών) θα ενταχθούν σε πρόγραμμα χορήγησης ΚΟΕ, αρμοδιότητας ΠΣΕΑ, οι δε ενισχύσεις θα καταβληθούν στους δικαιούχους παραγωγούς μετά την έγκριση του προγράμματος από τα συναρμόδια Υπουργεία και της δαπάνης από το Υπουργείο Οικονομικών. Η συγκεκριμένη διαδικασία βρίσκεται σε εξέλιξη.

Όσον αφορά στη στήριξη του ελληνικού ελαιολάδου, επισημαίνεται ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιδοτεί δράσεις των Οργανώσεων Παραγωγών (ΟΠ) και των Ενώσεων Οργανώσεων Παραγωγών (ΕΟΠ) ελαιολάδου και επιτραπέζιας ελιάς, μέσω των προγραμμάτων δραστηριοτήτων των Οργανώσεων Ελαιουργικών Φορέων (ΟΕΦ) σε διάφορους τομείς, μεταξύ των οποίων και στον τομέα της βελτίωσης της ανταγωνιστικότητας της καλλιέργειας μέσω του εκσυγχρονισμού. Στον τομέα αυτόν, μεταξύ άλλων, ενισχύεται και η βελτίωση των συστημάτων άρδευσης. Τα νέα τριετή προγράμματα των ΟΕΦ έχουν κατατεθεί από την 15^η Φεβρουαρίου του 2018 και η υλοποίηση των νέων προγραμμάτων θα ξεκινήσει την 1^η Απριλίου του 2018.

Ως προς τα προγράμματα προώθησης του ελληνικού ελαιολάδου, επισημαίνεται ότι, από τον Οκτώβριο του 2015 ως τον Οκτώβριο του 2017, υλοποιήθηκαν τα προγράμματα “*Great Liquid Gold*” του φορέα ΕΚΕΠΕ και “*Great Olive Oil*” του φορέα ΣΕΒΙΤΕΛ, αποκλειστικά για την προώθηση ελαιολάδου σε τρίτες χώρες, στο πλαίσιο του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ 3/2008 του Συμβουλίου και του Κανονισμού (ΕΚ) αριθμ 501/2008 της Επιτροπής.

Για το έτος 2017, στο πλαίσιο του νέου Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ 1144/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, που διέπει πλέον τα προγράμματα προώθησης αγροτικών προϊόντων, εγκρίθηκε για τη χώρα μας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή το πρόγραμμα της Αγροδιατροφικής Σύμπραξης της Περιφέρειας Κρήτης “*The European food Masters*”, το οποίο προωθεί, εκτός των άλλων κρητικών προϊόντων, και το ελαιόλαδο.

Με τη νέα πρόσκληση μέχρι τις 12 Απριλίου του 2018, οι δικαιούχοι έχουν τη δυνατότητα να υποβάλουν στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή αιτήσεις για δράσεις ενημέρωσης και προώθησης αγροτικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένου του ελαιολάδου, στην εσωτερική αγορά και τρίτες χώρες, προκειμένου να λάβουν επιχορήγηση στο πλαίσιο του προαναφερθέντος Κανονισμού (ΕΕ) αριθμ 1144/2014 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΒΑΓΓΕΛΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

Βουλευτή κ. Ν. Νικολόπουλο